

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Lublin, 16 marca 2026 r.

RLU-2.610.1.2025.PM

**Decyzja nr RLU 1/2026
Wersja jawna - informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]**

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1714), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie przedsiębiorcy Politechniki Lubelskiej z siedzibą w Lublinie polegające na zwiększaniu w trakcie trwania studiów ustalonych wysokości opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych, co narusza art. 80 ust. 3 w zw. z art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,**

i nakazuje zaniechanie jej stosowania.

II. Na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1714) **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Politechnikę Lubelską z siedzibą w Lublinie obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, o którym mowa w pkt I sentencji decyzji, poprzez:**

1. skierowanie do konsumentów, o których mowa w pkt II.2.1 sentencji niniejszej decyzji na swój koszt, oświadczenia o treści:

„Politechnika Lubelska informuje, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji z dnia 16 marca 2026 r. nr RLU 1/2026 uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania Politechniki Lubelskiej polegające na zwiększaniu w trakcie trwania studiów ustalonych wysokości opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych, co narusza art. 80 ust. 3 w zw. z art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478), oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1714), oraz nakazał zaniechanie stosowania tej praktyki.

W związku z wydaniem Decyzji, Prezes Urzędu zobowiązał Politechnikę Lubelską do zwrotu konsumentom, którzy zawarli z Politechniką Lubelską umowę o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych i rozpoczęli pierwszy rok studiów w latach akademickich 2021/2022 oraz 2022/2023 i kontynuowali naukę na studiach niestacjonarnych na Politechnice Lubelskiej w kolejnych latach akademickich, kwoty, która wynika z różnicy pobranych od nich opłat z tytułu czesnego w całym okresie studiów z wysokością czesnego, która byłaby pobrana od tych studentów przy zastosowaniu wysokości czesnego obowiązującej studenta w momencie zawarcia umowy o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych. W przypadku podjęcia przez studenta nauki na kilku kierunkach prowadzonych przez Politechnikę Lubelską, przy spełnieniu powyższych warunków, zwrot kwoty pobranego czesnego dotyczyć będzie wszystkich kierunków, na których studiował student.

W związku z powyższym prosimy o podanie nam:

- e-mailem na adres: ... [do uzupełnienia przez Politechnikę Lubelską]
- lub pocztą tradycyjną na adres: ... [do uzupełnienia przez Politechnikę Lubelską]

najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia wystania niniejszej wiadomości, numeru rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot części opłat z tytułu czesnego wynikających z ich nieuprawnionego pobierania.

Zgodnie z dokonаныmi przez Politechnikę Lubelską obliczeniami kwota, o której mowa powyżej wynosi w Pani/Pana przypadku: ... [do uzupełnienia przez Politechnikę Lubelską]

Niezależnie od wypłaty środków, o których mowa wyżej, jeżeli wypłacona kwota nie wyczerpuje Pana/Pani roszczeń wynikających z praktyki stwierdzonej w decyzji z dnia 16 marca 2026 r. nr RLU 1/2026, może Pan/Pani dochodzić dalszych roszczeń na drodze sądowej lub polubownej.

Pełna treść decyzji Prezesa UOKiK nr RLU 1/2026 z dnia 16 marca 2026 r. dostępna jest pod adresem: www.uokik.gov.pl (dalej: „oświadczenie nr 1”),

w ten sposób, że:

- a. oświadczenie nr 1 powinno zostać przekazane konsumentom w terminie do 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji oraz powinno być:
 - i. skierowane do konsumentów, o których mowa w pkt. II 2.1. sentencji niniejszej decyzji;
 - ii. przesłane drogą e-mailową, a w przypadku byłych studentów - na ostatni znany Politechnice Lubelskiej adres mailowy;
 - iii. w sytuacji, w której Politechnika Lubelska nie posiada adresu e-mailowego konsumenta bądź po wysłaniu oświadczenia nr 1 na adres mailowy konsumenta Politechnika Lubelska uzyska informację, że adres e-mail jest nieaktywny, oświadczenie będzie przesłane listem zwykłym na ostatni znany Politechnice Lubelskiej adres korespondencyjny konsumenta w terminie nie dłuższym niż 1 miesiąc od upływu terminu wskazanego w pkt II 1. lit. a powyżej.

- b. w przypadku niezyskania od konsumenta odpowiedzi na oświadczenie nr 1, przesłane w trybie wskazanym w pkt. II 1. lit. a powyżej, Politechnika Lubelska ponowi na swój koszt korespondencję do konsumentów, o których mowa w pkt. II 2.1. sentencji niniejszej decyzji, w terminie nie dłuższym niż 2 (dwa) miesiące od dnia skierowania pierwszej korespondencji zawierającej oświadczenie nr 1, w sposób wskazany w pkt. II 1. lit. a ppkt i-iii powyżej, zawierając informację o terminie, w jakim konsument powinien przesłać Politechnice Lubelskiej informacje potrzebne do dokonania zwrotu, wynikającym z upływu 3 miesięcy od dnia skierowania do konsumenta oświadczenia nr 1, zawierając w niej oświadczenie o treści:

„Politechnika Lubelska informuje, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji z dnia 16 marca 2026 r. nr RLU 1/2026 uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania Politechniki Lubelskiej polegające na zwiększaniu w trakcie trwania studiów ustalonych wysokości opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych, co narusza art. 80 ust. 3 w zw. z art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478), oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1714), oraz nakazał zaniechanie stosowania tej praktyki.

W związku z wydaniem Decyzji, Prezes Urzędu zobowiązał Politechnikę Lubelską do zwrotu konsumentom, którzy zawarli z Politechniką Lubelską umowę o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych i rozpoczęli pierwszy rok studiów w latach akademickich 2021/2022 oraz 2022/2023 i kontynuowali naukę na studiach niestacjonarnych na Politechnice Lubelskiej w kolejnych latach akademickich, kwoty, która wynika z różnicy pobranych od nich opłat z tytułu czesnego w całym okresie studiów z wysokością czesnego, która byłaby pobrana od tych studentów przy zastosowaniu wysokości czesnego obowiązującej studenta w momencie zawarcia umowy o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych. W przypadku podjęcia przez studenta nauki na kilku kierunkach prowadzonych przez Politechnikę Lubelską, przy spełnieniu powyższych warunków, zwrot kwoty pobranego czesnego dotyczyć będzie wszystkich kierunków, na których studiował student.

W związku z powyższym prosimy o podanie nam:

- *e-mailem na adres: ... [do uzupełnienia przez Politechnikę Lubelską]*
- *lub pocztą tradycyjną na adres: ... [do uzupełnienia przez Politechnikę Lubelską]*

numeru rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot części opłat z tytułu czesnego wynikających z ich nieuprawnionego pobierania.

Termin na przesłanie w/w informacji upływa w Pani/Pana przypadku w dniu ... [do uzupełnienia przez Politechnikę Lubelską]

Zgodnie z dokonanymi przez Politechnikę Lubelską obliczeniami kwota, o której mowa powyżej wynosi w Pani/Pana przypadku: ... [do uzupełnienia przez Politechnikę Lubelską]

Niezależnie od wypłaty środków, o których mowa wyżej, jeżeli wypłacona kwota nie wyczerpuje Pana/Pani roszczeń wynikających z praktyki stwierdzonej w decyzji z dnia

16 marca 2026 r. nr RLU 1/2026, może Pan/Pani dochodzić dalszych roszczeń na drodze sądowej lub polubownej.

Pełna treść decyzji Prezesa UOKiK nr RLU 1/2026 z dnia 16 marca 2026 r. dostępna jest pod adresem: www.uokik.gov.pl (dalej: „oświadczenie nr 2”).

2. dokonanie przysporzenia konsumentckiego:

2.1. Politechnika Lubelska dokona przysporzenia konsumentckiego na rzecz wszystkich konsumentów, którzy zawarli z Politechniką Lubelską umowę o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych i rozpoczęli pierwszy rok studiów w latach akademickich 2021/2022 oraz 2022/2023 i kontynuowali naukę na studiach niestacjonarnych na Politechnice Lubelskiej w kolejnych latach akademickich, w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy opłatami faktycznie pobranymi od tych konsumentów z tytułu czesnego za cały okres studiów a opłatami należnymi, które zostałyby pobrane z tego tytułu przy zastosowaniu wysokości czesnego obowiązującego w dacie rozpoczęcia nauki na studiach niestacjonarnych, w ten sposób, że:

- a. przysporzenie będzie polegało na zwrocie na rachunki bankowe wskazane przez konsumentów kwot, które wynikają z różnicy pobranych od wskazanych konsumentów opłat z tytułu czesnego w całym okresie studiów z wysokością czesnego, które byłoby pobrane z tego tytułu od tych studentów przy zastosowaniu wysokości czesnego obowiązującej studenta w momencie rozpoczęcia nauki na danym kierunku studiów niestacjonarnych;
- b. w przypadku podjęcia przez studenta nauki na kilku kierunkach studiów niestacjonarnych, przy spełnieniu warunków wskazanych w pkt II 2.1. sentencji niniejszej decyzji, zwrot będzie dotyczył opłat pobranych z tytułu czesnego na wszystkich kierunkach, na których studiował konsument;
- c. przysporzenie zostanie dokonane w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia otrzymania numeru rachunku bankowego od konsumenta, o którym mowa w pkt II 2.1 sentencji niniejszej decyzji;
- d. uprawnieni konsumenci otrzymają informację o kwocie przysporzenia, potrzebnych do jego dokonania danych i terminie ich przekazania, w korespondencji, o której mowa w pkt. II 1. sentencji niniejszej decyzji;
- e. zgłoszenie numeru rachunków bankowych przez uprawnionych konsumentów będzie mogło być dokonywane na adres mailowy lub tradycyjny Politechniki Lubelskiej, a uprawniony konsument będzie mieć zapewniony 3-miesięczny okres na przestanie numeru rachunku bankowego od dnia wysłania korespondencji, o której mowa w pkt. II 1. sentencji niniejszej decyzji.

2.2. Konsumenci, o których mowa w pkt. II 2.1. sentencji niniejszej decyzji, zainteresowani uzyskaniem zwrotu opłat z tytułu czesnego w części wynikającej z jego nieuprawnionego podwyższania, powinni złożyć Politechnice Lubelskiej zgłoszenia w sprawie przyznania przysporzenia konsumentckiego, według następujących zasad:

- a. zgłoszenie może być dokonane pocztą elektroniczną lub drogą poczty tradycyjnej na adres Politechniki Lubelskiej;

- b. konsument powinien mieć zapewniony 3-miesięczny okres na złożenie ww. zgłoszenia, liczony od daty wysłania do konsumenta pierwszej komunikacji, o której mowa w pkt II.1 sentencji niniejszej decyzji;
- c. w zgłoszeniu konsument powinien podać numer rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrotu sumy części opłat, o których mowa w pkt. II 2.1. sentencji niniejszej decyzji.

3. złożenie oświadczeń, według następujących zasad:

3.1 Politechnika Lubelska z siedzibą w Lublinie opublikuje - w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia niniejszej decyzji, na swój koszt - na swojej stronie internetowej (na dzień wydania decyzji strona ta jest dostępna pod adresem <https://pollub.pl/>), oświadczenia o treści:

„W związku z decyzją Prezesa UOKiK wydaną w dniu 16 marca 2026 r., nr RLU 1/2026, Politechnika Lubelska informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Szczegóły tutaj.” (dalej: „oświadczenie nr 3”)

Oświadczenie nr 3 będzie opublikowane w ten sposób, że:

- i. będzie dostępne i utrzymywane przez okres 3 (trzech) miesięcy od dnia zamieszczenia,
- ii. umieszczone zostanie w górnej części strony głównej domeny <https://pollub.pl/> i na każdej innej stronie internetowej Politechniki Lubelskiej zastępującej tę stronę w przyszłości, z możliwością zamknięcia oświadczenia przez użytkownika poprzez kliknięcie krzyżyka w prawym górnym rogu ramki (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slidera),
- iii. wielkość i rodzaj czcionki powinny odpowiadać wielkości i rodzajowi czcionki zwyczajowo używanej na wskazanej stronie internetowej, tekst będzie umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona komunikatem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
- iv. w przypadku zmiany nazwy Politechniki Lubelskiej, jej przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, publikacja komunikatu zostanie zrealizowana odpowiednio także przez lub za pośrednictwem Politechniki Lubelskiej lub następcy prawnego, ze wskazaniem dawnej i nowej nazwy,
- v. fragment *„Szczegóły tutaj.”* ma stanowić hipertączę prowadzące do podstrony internetowej zawierającej komunikat o następującej treści:

„Politechnika Lubelska informuje, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji z dnia 16 marca 2026 r. nr RLU 1/2026 uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania Politechniki Lubelskiej polegające na zwiększaniu w trakcie trwania studiów ustalonych wysokości opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych, co narusza art. 80 ust. 3 w zw. z art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowi praktykę naruszającą

zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1714), oraz nakazał zaniechanie stosowania tej praktyki.

W związku z wydaniem Decyzji, Prezes Urzędu zobowiązał Politechnikę Lubelską do zwrotu konsumentom, którzy zawarli z nią umowę o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych i rozpoczęli pierwszy rok studiów w latach akademickich 2021/2022 oraz 2022/2023, a następnie kontynuowali naukę w kolejnych latach studiów, kwoty, która wynika z różnicy pobranych od nich opłat z tytułu czesnego w całym okresie studiów z wysokością czesnego, która obowiązywałaby przy zastosowaniu wysokości czesnego obowiązującej studenta w momencie zawarcia umowy o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych. W przypadku podjęcia przez studenta nauki na kilku kierunkach, zwrot kwoty pobranego czesnego dotyczyć będzie wszystkich kierunków, na których studiował student.

Uprawnieni konsumenci otrzymają stosowną informację w korespondencji indywidualnej i zostaną poproszeni o przekazanie elektronicznie lub listownie, w terminie do 3 miesięcy od dnia wysłania pierwszej korespondencji dotyczącej niniejszej decyzji, numeru rachunku bankowego, na który Politechnika Lubelska będzie mogła dokonać wpłaty odpowiedniej kwoty.

Jeżeli wypłacona kwota nie wyczerpuje roszczeń konsumenta wynikających z praktyki stwierdzonej w pkt. I sentencji niniejszej decyzji, może on dochodzić dalszych roszczeń na drodze sądowej lub polubownej.

Pełna treść decyzji Prezesa UOKiK nr RLU 1/2026 z dnia 16 marca 2026 r. dostępna jest pod adresem: www.uokik.gov.pl (dalej: „oświadczenie nr 4”).

Oświadczenie nr 4 będzie opublikowane w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji w ten sposób, że:

- i. będzie dostępne i utrzymywane przez okres 3 (trzech) miesięcy od dnia zamieszczenia,
- ii. umieszczone zostanie na podstronie domeny <https://pollub.pl/> i na każdej innej stronie internetowej Politechniki Lubelskiej zastępującej tę stronę w przyszłości,
- iii. wielkość i rodzaj czcionki powinny odpowiadać wielkości i rodzajowi czcionki zwyczajowo używanej na wskazanej stronie internetowej, tekst będzie umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona komunikatem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
- iv. fragment „Pełna treść decyzji Prezesa UOKiK nr RLU 1/2026 z dnia 16 marca 2026 r. dostępna jest pod adresem: www.uokik.gov.pl” ma stanowić hipertączę prowadzące do strony internetowej: https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf,
- v. w przypadku zmiany nazwy Politechniki Lubelskiej, jej przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, publikacja komunikatu zostanie zrealizowana odpowiednio także przez lub za pośrednictwem Politechniki Lubelskiej lub następcy prawnego, ze wskazaniem dawnej i nowej nazwy.

3.2 Politechnika Lubelska z siedzibą w Lublinie umieści na swoich profilach prowadzonych na portalu społecznościowym Facebook (na dzień wydania niniejszej decyzji jest to strona dostępna pod adresem: <https://www.facebook.com/politechnikalubelska>) oraz na portalu

społecznościowym Instagram (na dzień wydania niniejszej decyzji jest to strona dostępna pod adresem: https://www.instagram.com/Politechnika_Lubelska/) na swój koszt komunikat (dalej: oświadczenie nr 5) o treści:

„DECYZJA PREZESA UOKiK

OŚWIADCZENIE

Politechnika Lubelska oświadcza, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził stosowanie przez Politechnikę Lubelską praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów i nakazał jej zaniechanie jej stosowania.

Prezes UOKiK nałożył na Politechnikę Lubelską obowiązek zwrotu na rzecz konsumentów opłat czesnego w części wynikającej z ich nieuprawnionego pobierania. Uprawnieni konsumenci otrzymają stosowną informację i zostaną poproszeni o przekazanie elektronicznie lub listownie, w terminie do 3 miesięcy, numeru rachunku bankowego, na który Politechnika Lubelska będzie mogła dokonać wpłaty odpowiedniej kwoty.

Oświadczenie jest wykonaniem decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RLU 1/2026 z dnia 16 marca 2026 r., dostępnej na stronie uokik.gov.pl.”,

w ten sposób, że:

- a. w/w oświadczenie nr 5 powinno zostać opublikowane w formacie posta (dalej także jako: *Post*) widocznego w zakładce profilu „*Posty*”, w terminie 1 (jednego) miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji i być utrzymywane przez okres 3 (trzech) miesięcy od daty jego opublikowania, przy uwzględnieniu poniższych wymogów:
 - i. powinno być zamieszczone jako opis do Posta (tzw. podpis) zawierającego jednocześnie grafikę o wymiarach zalecanych aktualnie przez platformę - na dzień wydania decyzji: 1080 × 1350 pikseli - o treści: „Decyzja Prezesa UOKiK Oświadczenie” pisanej czarnymi literami na białym tle, czcionką nie mniejszą niż 55 punktów, jak poniżej:

DECYZJA PREZESA UOKiK

Oświadczenie

- ii. w/w grafika stanowić będzie zarazem okładkę Posta,

- iii. post powinien być zamieszczony z wykorzystaniem funkcjonalności przypięcia w górnej części profilu Przedsiębiorcy w portalach Facebook i Instagram,
 - iv. publikacja Posta nastąpi w dniu roboczym w godzinach między 9:00 a 12:00,
 - v. funkcjonalność dodawania komentarzy do Posta nie może zostać wyłączona,
 - vi. oświadczenie nr 5 powinno być napisane standardową, domyślną czcionką o wielkości zwyczajowo używanej do tworzenia komunikatów na wskazanych portalach społecznościowych,
 - vii. fragment oświadczenia nr 5: „uokik.gov.pl” będzie stanowić hipertączę prowadzące do komunikatu prasowego Prezesa UOKiK w domenie uokik.gov.pl dotyczącego wydania niniejszej decyzji, a jeżeli nie będzie możliwe umieszczenie hipertączy, to zamiast w/w fragmentu zostanie zamieszczony adres linku,
 - viii. bezpośrednio po w/w fragmencie oświadczenia nr 5 o którym mowa w pkt. vii - w nowym akapicie - zostaną dodane znaczniki internetowe w formie poniższych hashtagów: #UrządOchronyKonkurencjiiKonsumentów, #politechnikalubelska, #UOKiK;
 - ix. w przypadku zmiany nazwy Politechniki Lubelskiej, jej przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, publikacja zostanie zrealizowana odpowiednio przez lub za pośrednictwem Politechniki Lubelskiej lub następcy prawnego, ze wskazaniem dawnej i nowej nazwy,
 - x. przypadku zmiany profilu Politechniki Lubelskiej pn. „Politechnika Lubelska” na portalu społecznościowym Facebook lub profilu Politechniki Lubelskiej pn. „politechnika_lubelska” na portalu społecznościowym Instagram niniejsze zobowiązanie będzie odnosić się do profili Politechniki Lubelskiej funkcjonujących w czasie zamieszczenia przedmiotowych postów.
- b. Jednocześnie oświadczenie nr 5 powinno zostać dodatkowo opublikowane w formacie relacji (tzw. stories), w terminie 1 (jednego) miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji, przy uwzględnieniu poniższych wymogów:
- i. publikacja w/w relacji nastąpi poprzez udostępnienie Posta, z zachowaniem jego standardowej wielkości oraz białego tła oświadczenia,
 - ii. publikacja pierwszej relacji nastąpi w tym samym dniu roboczym, co publikacja Posta, w godzinach między 9:00 a 12:00,
 - iii. publikacja w/w relacji będzie ponawiana kolejne 3 (trzy) razy co 7 (siedem) dni,
 - iv. publikacja kolejnych relacji nastąpi w godzinach między 9:00 a 12:00,
 - v. oświadczenie w formacie relacji powinno być wyświetlane co najmniej na 3 (trzech) częściach (tzw. kafelkach), łącznie przez minimum 45 (czterdzieści pięć) sekund,
 - vi. fragment oświadczenia nr 5: „uokik.gov.pl” będzie stanowić hipertączę odsyłające do wersji jawnej decyzji w bazie decyzji dostępnej pod

- adresem www.uokik.gov.pl, a jeżeli nie będzie możliwe umieszczenie hiperłącza, to zamiast w/w fragmencie zostanie zamieszczony adres linku,
- vii. w przypadku zmiany nazwy Politechniki Lubelskiej, jego przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, publikacja zostanie zrealizowana odpowiednio przez lub za pośrednictwem Politechniki Lubelskiej lub następcy prawnego, ze wskazaniem dawnej i nowej nazwy,
 - viii. przypadku zmiany profilu Politechniki Lubelskiej pn. „Politechnika Lubelska” na portalu społecznościowym Facebook lub profilu Politechniki Lubelskiej pn. „politechnika_lubelska” na portalu społecznościowym Instagram niniejsze zobowiązanie będzie odnosić się do profili Politechniki Lubelskiej funkcjonujących w czasie zamieszczenia przedmiotowych postów.

III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 i ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1714), w związku z uznaniem praktyki, o której mowa w pkt I sentencji niniejszej decyzji za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów** nakłada na **Politechnikę Lubelską z siedzibą w Lublinie** karę pieniężną w wysokości: 921 000 zł (słownie: dziewięćset dwadzieścia jeden tysięcy złotych), płatną do budżetu państwa.

IV. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1714) oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów** postanawia obciążyć kosztami niniejszego postępowania **Politechnikę Lubelską z siedzibą w Lublinie** w kwocie: 70,40 zł (słownie: siedemdziesiąt złotych 40/100) i zobowiązuje do uiszczenia tych kosztów na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

- [1] W związku z przekazaniem przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Lublinie informacji o tym, że Politechnika Lubelska z siedzibą w Lublinie (dalej jako: „Przedsiębiorca”, „Politechnika”, „Uczelnia”) zmienia w trakcie trwania studiów wysokość naliczanych opłat za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2021/2022 na studiach niestacjonarnych wbrew zasadom przewidzianym w zawartych pomiędzy studentami a Uczelnią umowach, tj. z naruszeniem art. 80 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, dalej również jako: „pswin”), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes UOKiK”, „Prezes Urzędu”) prowadził czynności wyjaśniające na podstawie art. 49a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1714, dalej jako: ustawa okik).

Dowód: Pismo Miejskiego Rzecznika Konsumentów z dnia 28 grudnia 2022 r., Karta: 20 i nast.;

- [2] W ramach prowadzonych czynności Prezes Urzędu wystosował do Politechniki pismo pn. „Wystąpienie w sprawie ochrony interesów konsumentów”, w którym zgłosił Uczelni swoje

zastrzeżenia dotyczące zasad naliczania i pobierania opłat w trakcie trwania studiów za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2021/2022 na studiach niestacjonarnych na kierunku Zarządzanie. Zastrzeżenia Prezesa Urzędu dotyczyły zmiany wysokości pobieranych opłat za semestry III i IV dla studentów kontynuujących naukę na w/w kierunku. Jak wynikało z informacji uzyskanych od Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Lublinie, Uczelnia naliczyła i pobrała wyższe opłaty za III i IV semestr studiów, niż wynikało to zawartej pomiędzy studentem i uczelnią umowy. W powyższym Wystąpieniu Prezes UOKiK wskazał Politechnice, że stosowany przez nią mechanizm zmiany wysokości opłat za usługi edukacyjne w trakcie trwania studiów niestacjonarnych może naruszać art. 80 ust. 3 pswin, a przedstawione działania mogą spełniać przesłanki praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy okik oraz zwrócił się do Uczelni z prośbą o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Dowód: Wystąpienie Prezesa UOKiK w sprawie ochrony interesów konsumentów z dnia 5 lipca 2023 r., Karta: 35 i nast.;

- [3] Politechnika nie zgodziła się ze stanowiskiem przedstawionym przez Prezesa Urzędu. Uczelnia stwierdziła, że opłaty pobierane przez nią za III i IV semestr w roku akademickim 2021/2022 na studiach niestacjonarnych na kierunku Zarządzanie „nie naruszają zakazu zwiększania wysokości opłaty ustalonej po przyjęciu na studia”.

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z dnia 14 lipca 2023 r., Karta: 37 i nast.;

- [4] W związku z powyższym Prezes Urzędu Postanowieniem nr RLU 3/2025 z dnia 27 marca 2025 r. wszczął z urzędu wobec Politechniki postępowanie w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na zwiększaniu w trakcie trwania studiów ustalonych wysokości opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych, co może naruszać art. 80 ust. 3 w zw. z art. 80 ust. 2 pswin oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 w/w ustawy okik, o czym zawiadomił Uczelnię pismem z dnia 31 marca 2025 r.

Dowód: Zawiadomienie Prezesa UOKiK z dnia 31 marca 2025 r., Karta: 8 i nast.;

- [5] Postanowieniem nr 26/2025 z dnia 29 maja 2025 r. w poczet materiału dowodowego w niniejszym postępowaniu zaliczone zostały dokumenty uzyskane przez Prezesa Urzędu w ramach czynności prowadzonych pod sygn. RLU.641.9.2023.PM oraz zawiadomienie Miejskiego Rzecznika Konsumentów z dnia 28 grudnia 2022 r. wraz z załącznikami (sygn. RLU.63.1.2023.PM).

Dowód: Postanowienie Prezesa UOKiK z dnia 29 maja 2025 r., Karta: 17.;

- [6] W toku niniejszego postępowania Politechnika udzieliła dodatkowych informacji, złożyła stosowne dokumenty oraz odniosła się do postawionego zarzutu w pismach z 16 kwietnia 2025 r., 7 lipca 2025 r., 2 października 2025 r. oraz 6 listopada 2025 r.

Dowody: Pismo Politechniki z dnia 16 kwietnia 2025 r., Karty: 84-92; pismo Politechniki z dnia 7 lipca 2025 r., Karty: 99-100; pismo Politechniki z dnia 2 października 2025 r., Karty:135-151, pismo Politechniki z dnia 6 listopada 2025 r., Karty: 156-176.;

- [7] Politechnika pismem z dnia 9 grudnia 2025 r. została zawiadomiona o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Z tego prawa Politechnika Lubelska skorzystała w dniu 19 grudnia 2025 r.

Dowód: Pismo Prezesa UOKiK z dnia 9 grudnia 2025 r., Karta: 181.;

- [8] Prezes Urzędu postanowieniem z dnia 22 grudnia 2025 r. postanowił przedłużyć termin zakończenia postępowania do dnia 27 lutego 2026 r. o czym zawiadomił Politechnikę Lubelską.

Dowód: Postanowienie nr RLU 77/2025 z dnia 22 grudnia 2025 r., Karta: 186.;

- [9] Pismem z dnia 21 stycznia 2026 r. Prezes Urzędu wezwał Politechnikę Lubelską o informację o wysokości obrotu uzyskanego za rok 2025.

Dowód: Pismo Prezesa UOKiK z dnia 21 stycznia 2026 r., Karta: 187.;

- [10] Pismem z dnia 28 stycznia 2026 r. Politechnika Lubelska poinformowała, że nie dysponuje informacją o wysokości obrotu osiągniętego w 2025 r.

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z dnia 28 stycznia 2026 r., Karta: 190.;

- [11] Prezes Urzędu postanowieniem z dnia 2 marca 2026 r. postanowił przedłużyć termin zakończenia postępowania do dnia 31 marca 2026 r. o czym zawiadomił Politechnikę Lubelską.

Dowód: Postanowienie nr RLU 14/2026 z dnia 2 marca 2026 r., Karta: 192.;

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje:

- [12] Politechnika Lubelska jest publiczną uczelnią akademicką. Uczelnia jest wpisana do wykazu uczelni publicznych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki pod numerem 268. W Politechnice prowadzone są studia stacjonarne i niestacjonarne.

Dowody: a.) wydruk strony internetowej: <https://radon.nauka.gov.pl/dane/instytucje-systemu-szkolnictwa-wyzszego-i-nauki>, Karta: 108.;

b.) Statut Politechniki Lubelskiej, Karta: 110.;

- [13] Przed rozpoczęciem każdego nowego roku akademickiego Rektor Politechniki Lubelskiej wydaje zarządzenie regulujące wysokość opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych. W każdym przypadku załącznikami do w/w zarządzenia są tabele, w których wyszczególnione są wysokości opłat za każdy kolejny semestr kierunków studiów, na który prowadzony jest w danym roku nabór.

Dowody: a.) Zarządzenie Nr R-17/2020 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 25 lutego 2020 r. w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne w Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 2020/2021 wraz z załącznikami, Karty: 39-41.;

b.) Zarządzenie Nr R-46/2021 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2021/2022 wraz z załącznikami, Karty: 42-44.;

c.) Zarządzenie Nr R-43/2022 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2022/2023 wraz z załącznikami, Karty: 45-46.;

d.) Zarządzenie Nr R-36/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 4 maja 2023 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice

Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2023/2024 wraz z załącznikami, Karty: 30-33.;

e.) Zarządzenie Nr R-31/2024 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2024/2025 wraz z załącznikami, Karty: 94-97.

- [14] Politechnika co najmniej od roku akademickiego 2021/2022 do końca roku akademickiego 2022/2023 stosowała jednolity wzór umowy: „Umowa o warunkach pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych w języku polskim” (dalej jako: „Umowa”) na wszystkich kierunkach niestacjonarnych I i II stopnia Politechniki Lubelskiej.

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z dnia 30 lipca 2024 r., Karta: 50.;

- [15] Umowy ze studentami, rozpoczynającymi na Politechnice studia niestacjonarne I i II stopnia, regulujące zasady i wysokość pobieranych opłat za usługi edukacyjne, zawierane są w I semestrze i obowiązują przez cały okres studiów. Tak więc ze studentami, którzy kontynuowali naukę w następnych semestrach (kolejnych latach studiów), nie zawierano kolejnych (nowych) umów regulujących zasady i wysokość pobieranych opłat oraz nie aneksowano już zawartych.

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z dnia 23 sierpnia 2023 r., Karta: 76.;

- [16] W treści w/w Umów obowiązujących w latach akademickich 2021/2022 oraz 2022/2023 zawarte było postanowienie: „Wysokość opłat za świadczone przez Uczelnię usługi edukacyjne, o których mowa w ust. 1, określa załączony wyciąg z Zarządzenia Rektora.” (§ 3 ust. 2).

Dowód: Stosowane przez Politechnikę Lubelską wzory „Umowa o warunkach pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych prowadzonych w języku polskim”, Karty: 47, 54.;

- [17] Załącznikiem do przykładowej Umowy zawartej w 2021 r. na studia niestacjonarne II stopnia był wyciąg z Zarządzenia Rektora Nr R-46/2021 z 11 maja 2021 r. - zestawienie tabelaryczne opłat (Wysokość opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych):

Wysokość opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia

Lp.	Usługi wskazane w § 1 ust. 1 Zarządzenia w odniesieniu do kierunku:	Semestr			
		I	II	III	IV
1.	Budownictwo	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł
2.	Edukacja techniczno-informatyczna	1 800,00 zł	1 800,00 zł	1 800,00 zł	nie dotyczy
3.	Elektrotechnika	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	nie dotyczy
4.	Informatyka	2 300,00 zł	2 300,00 zł	2 300,00 zł	nie dotyczy
5.	Inżynieria środowiska	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł
6.	Matematyka	1 800,00 zł	1 800,00 zł	1 800,00 zł	1 800,00 zł
7.	Mechanika i budowa maszyn	1 750,00 zł	1 750,00 zł	1 750,00 zł	nie dotyczy
8.	Zarządzanie	2 300,00 zł	2 300,00 zł	1 750,00 zł	1 750,00 zł

Dowód: Przykładowy załącznik do umowy zawartej w 2021 r. przez Politechnikę Lubelską ze studentem na studia niestacjonarne II stopnia, Karta: 78.;

- [18] Z wyżej przedstawionego załącznika do Umowy wynika, że opłaty za świadczone usługi edukacyjne dla studenta rozpoczynającego w 2021 r. dwuletnie (trwające cztery semestry) studia niestacjonarne II stopnia na kierunku Zarządzanie wynosily:

Kierunek	Rok akademicki 2021/2022		Rok akademicki 2022/2023	
	Semestry		Semestry	
	I	II	III	IV
Zarządzanie	2.300,00 zł	2.300,00 zł	1.750,00 zł	1.750,00 zł

- [19] W dniu 20 kwietnia 2022 r. Rektor Politechniki Lubelskiej wydał Zarządzenie Nr R-43/2022 w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2022/2023.

Dowód: Zarządzenie Nr R-43/2022 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2022/2023 wraz z załącznikami, Karty: 45–46.;

- [20] Załącznikiem do przykładowej Umowy zawartej w 2022 r. na studia niestacjonarne II stopnia był wyciąg z Zarządzenia Rektora Nr R-43/2022 z dnia 20 kwietnia 2022 r. - zestawienie tabelaryczne opłat (Wysokość opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych):

Wysokość opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia

Lp.	Usługi wskazane w § 1 ust. 1 Zarządzenia w odniesieniu do kierunku:	Semestr			
		I	II	III	IV
1.	Budownictwo	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł
2.	Edukacja techniczno-informatyczna	1 800,00 zł	1 800,00 zł	1 800,00 zł	nie dotyczy
3.	Elektrotechnika	2 400,00 zł	2 400,00 zł	2 000,00 zł	nie dotyczy
4.	Informatyka	2 800,00 zł	2 800,00 zł	2 300,00 zł	nie dotyczy
5.	Inżynieria bezpieczeństwa*	1 800,00 zł	1 800,00 zł	1 800,00 zł	nie dotyczy
6.	Inżynieria środowiska	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł
7.	Matematyka	1 800,00 zł	1 800,00 zł	1 800,00 zł	1 800,00 zł
8.	Mechanika i budowa maszyn	1 750,00 zł	1 750,00 zł	1 750,00 zł	nie dotyczy
9.	Rachunkowość i controlling	2 300,00 zł	2 300,00 zł	nie dotyczy	nie dotyczy
10.	Zarządzanie	2 300,00 zł	2 300,00 zł	2 300,00 zł	2 300,00 zł

* - kierunek w organizacji

Dowód: Przykładowy załącznik do umowy zawartej w 2022 r. przez Politechnikę Lubelską ze studentem na studia niestacjonarne II stopnia, Karta: 67.;

- [21] Z wyżej przedstawionego załącznika do Umowy wynika, że opłaty za świadczone usługi edukacyjne dla studenta rozpoczynającego w 2022 r. dwuletnie (trwające cztery semestry) studia niestacjonarne II stopnia na kierunku Zarządzanie wynosily:

Kierunek	Rok akademicki 2022/2023		Rok akademicki 2023/2024	
	Semestry		Semestry	
	I	II	III	IV

Zarządzanie	2.300,00 zł	2.300,00 zł	2.300,00 zł	2.300,00 zł
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

- [22] Politechnika, obciążyła wszystkich studentów przyjętych w 2021 r. i kontynuujących naukę na kierunku Zarządzanie studiów niestacjonarnych kwotą 2.300,00 zł za usługi edukacyjne na III i IV semestrze tych studiów w roku akademickim 2022/2023, a nie kwotą 1.750,00 zł wynikającą z zarządzenia Rektora Politechniki Lubelskiej obowiązującego w momencie rozpoczynania przez nich studiów (Zarządzenie Nr R-46/2021).

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z dnia 14 lipca 2023 r., Karta: 38.;

- [23] Analiza innych wybranych kierunków studiów niestacjonarnych I i II stopnia wykazała identyczny sposób naliczania i pobierania przez Uczelnię opłat za usługi edukacyjne świadczone przez Politechnikę.
- [24] Przykładowe kierunki:

1) Studia niestacjonarne I stopnia:

a) Kierunek Informatyka początek studiów w roku akademickim 2022/2023

Zgodnie z obowiązującym w czasie rozpoczynania się roku akademickiego 2022/2023 Zarządzeniem Nr R-43/2022 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2022/2023 opłaty za studia I stopnia na Kierunku Informatyka zostały ustalone w wysokości:

<u>Kierunek</u>	<u>Semestr</u>						
	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV</u>	<u>V</u>	<u>VI</u>	<u>VII</u>
<u>2022/2023</u>							
Informatyka	2.800,00	2.800,00	2.300,00	2.300,00	2.300,00	2.300,00	2.300,00

Dowód: Załącznik do Zarządzenia Nr R-43/2022 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 20 kwietnia 2022 r., Karta: 46.;

W 2023 r. Zarządzeniem Nr R-36/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 4 maja 2023 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2023/2024, zmieniono wysokość opłat wnoszonych przez studentów poszczególnych kierunków studiów niestacjonarnych. Zgodnie z załącznikiem do w/w zarządzenia rektora z 2023 r. ustalona została wysokość opłat za usługi edukacyjne za poszczególne semestry Kierunku Informatyka I stopnia w 2023 r.:

<u>Kierunek</u>	<u>Semestr</u>						
	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV</u>	<u>V</u>	<u>VI</u>	<u>VII</u>
<u>2023/2024</u>							
Informatyka	3.200,00	3.200,00	2.800,00	2.800,00	2.300,00	2.300,00	2.300,00

Dowód: Załącznik do Zarządzenia Nr R-36/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 4 maja 2023 r., Karta: 31.;

W związku z wejściem w życie Zarządzenia Rektora nr R-36/2023 studenci rozpoczynający studia w 2022 r. na Kierunku Informatyka na studiach niestacjonarnych I stopnia i kontynuujący studia w 2023 r., za semestr III oraz IV zostali obciążeni opłatą za usługi edukacyjne w wysokości 2.800,00 zł, a nie kwotą 2.300,00 zł wynikającą z zarządzenia Rektora Politechniki Lubelskiej obowiązującego w momencie rozpoczynania przez nich studiów (Zarządzenie Nr R-43/2022).

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z 30 lipca 2024 r., Karta: 51.;

b) Kierunek Elektrotechnika początek studiów w roku akademickim 2022/2023

Zgodnie z obowiązującym w czasie rozpoczynania się roku akademickiego 2022/2023 Zarządzeniem Nr R-43/2022 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2022/2023 opłaty za studia I stopnia na Kierunku Elektrotechnika zostały ustalone w wysokości:

Kierunek 2022/2023	Semestr							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Elektrotechnika	2.400,00	2.400,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00

Dowód: Załącznik do Zarządzenia Nr R-43/2022 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 20 kwietnia 2022 r., Karta: 46.;

W 2023 r. Zarządzeniem Nr R-36/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 4 maja 2023 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2023/2024, zmieniono wysokość opłat wnoszonych przez studentów poszczególnych kierunków studiów niestacjonarnych. Zgodnie z załącznikiem do w/w Zarządzenia Rektora z 2023 r. ustalona została wysokość opłat za usługi edukacyjne za poszczególne semestry Kierunku Elektrotechnika I stopnia w 2023 r.:

<u>Kierunek</u> <u>2023/2024</u>	<u>Semestr</u>							
	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV</u>	<u>V</u>	<u>VI</u>	<u>VII</u>	<u>VIII</u>
Elektrotechnika	2.700,00	2.700,00	2.400,00	2.400,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00

Dowód: Załącznik do Zarządzenia Nr R-36/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 4 maja 2023 r., Karta: 31.;

W związku z wejściem w życie Zarządzenia Rektora nr R-36/2023 studenci rozpoczynający studia w 2022 r. na Kierunku Elektrotechnika na studiach niestacjonarnych I stopnia i kontynuujący studia w 2023 r., za semestr III oraz IV zostali obciążeni opłatą za usługi edukacyjne w wysokości 2.400,00 zł, a nie kwotą 2.000,00 zł wynikającą z zarządzenia Rektora Politechniki Lubelskiej obowiązującego w momencie rozpoczynania przez nich studiów (Zarządzenie Nr R-43/2022).

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z 30 lipca 2024 r., Karta: 51.;

2) Studia niestacjonarne II stopnia:

a) Kierunek Informatyka początek studiów w roku akademickim 2022/2023

Zgodnie z obowiązującym w czasie rozpoczynania się roku akademickiego 2022/2023 Zarządzeniem Nr R-43/2022 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2022/2023 opłaty za studia II stopnia na Kierunku Informatyka zostały ustalone w wysokości:

Kierunek	semestr		
	I	II	III
2022/2023			
Informatyka	2.800,00	2.800,00	2.300,00

Dowód: Załącznik do Zarządzenia Nr R-43/2022 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 20 kwietnia 2022 r., Karta: 46.;

W 2023 r. Zarządzeniem Nr R-36/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 4 maja 2023 r. w sprawie opłat wnoszonych przez studentów studiów prowadzonych w języku polskim w Politechnice Lubelskiej za usługi edukacyjne świadczone w roku akademickim 2023/2024, zmieniono wysokość opłat wnoszonych przez studentów poszczególnych kierunków studiów niestacjonarnych. Zgodnie z załącznikiem do w/w zarządzenia rektora z 2023 r. ustalona została wysokość opłat za usługi edukacyjne za poszczególne semestry Kierunku Informatyka II stopnia w 2023 r.:

Kierunek	semestr		
	I	II	III
2023/2024			
Informatyka	3.200,00	3.200,00	2.800,00

Dowód: Załącznik do Zarządzenia Nr R-36/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 4 maja 2023 r., Karta: 31.;

W związku z wejściem w życie Zarządzenia Rektora nr R-36/2023 studenci rozpoczynający studia w 2022 r. na Kierunku Informatyka na studiach niestacjonarnych II stopnia i kontynuujący studia w 2023 r., za semestr III zostali obciążeni opłatą za usługi edukacyjne w wysokości 2.800,00 zł, a nie kwotą 2.300,00 zł wynikającą z zarządzenia Rektora Politechniki Lubelskiej obowiązującego w momencie rozpoczynania przez nich studiów (Zarządzenie Nr R-43/2022).

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z 30 lipca 2024 r., Karta: 51.;

[25] Liczba studentów przyjętych na Politechnikę na studia niestacjonarne I i II stopnia w latach akademickich 2021/2022 i 2022/2023:

Lp.	Rok akademicki	ilość		Wszyscy studenci
		studia I stopnia	studia II stopnia	
1	2021/2022	299	248	7408 (stan na 31.12.2021)

2	2022/2023	296	246	7124 (stan na 31.12.2022)
---	-----------	-----	-----	---------------------------

Liczba studentów przyjętych na Politechnikę na studia niestacjonarne I i II stopnia w latach akademickich 2021/2022 i 2022/2023 z podziałem na poszczególne kierunki studiów:

Studia niestacjonarne I stopnia		
2021/2022		
Lp	Kierunek	Liczba przyjętych studentów
1	Elektrotechnika	63
2	Informatyka	98
3	Mechanika i budowa maszyn	49
4	Budownictwo	56
5	Finanse i rachunkowość	33
6	Edukacja techniczno-informatyczna	0
7	Inżynieria bezpieczeństwa	0
8	Inżynieria i analiza danych	0
9	Inżynieria logistyki	0
10	Marketing i komunikacja rynkowa	0
11	Matematyka	0
12	Zarządzanie	0
13	Zarządzanie i inżynieria produkcji	0
razem		299
2022/2023		
Lp	Kierunek	Liczba przyjętych studentów
1	Elektrotechnika	58
2	Informatyka	69
3	Mechanika i budowa maszyn	52
4	Budownictwo	48
5	Inżynieria logistyki	31
6	Zarządzania	38
7	Edukacja techniczno-informatyczna	0
8	Inżynieria bezpieczeństwa	0
9	Inżynieria i analiza danych	0
10	Finanse i rachunkowość	0
11	Matematyka	0
razem		296

Studia niestacjonarne II stopnia		
2021/2022		
Lp	Kierunek	Liczba przyjętych studentów

1	Elektrotechnika	55
2	Informatyka	25
3	Mechanika i budowa maszyn	28
4	Inżynieria środowiska	19
5	Budownictwo	74
6	Zarządzanie	47
7	Edukacja techniczno-informatyczna	0
8	Matematyka	0
	razem	248
2022/2023		
Lp	Kierunek	Liczba przyjętych studentów
1	Elektrotechnika	59
2	Informatyka	32
3	Mechanika i budowa maszyn	43
4	Inżynieria środowiska	23
5	Budownictwo	60
6	Rachunkowość i controling	29
7	Edukacja techniczno-informatyczna	0
8	Inżynieria bezpieczeństwa	0
9	Matematyka	0
10	Zarządzanie	0
	razem	246

Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rektora Politechniki Lubelskiej z działalności uczelni zamieszczonych na stronie: <https://pollub.bip.gov.pl/sprawozdania/>

- [26] Zmiany wysokości czesnego (wyższe czesne w kolejnym roku akademickim niż obowiązujące zgodnie z zarządzeniem rektora z roku przyjęcia na studia) wprowadzane zarządzeniami rektora mogły dotyczyć wszystkich studentów rozpoczynających naukę w roku akademickim 2021/2022 na studiach niestacjonarnych I stopnia i kontynuujących je w kolejnych semestrach (III i kolejne semestry) na kierunkach: Elektrotechnika, Informatyka oraz Finanse i rachunkowość (194 osoby), a na studiach niestacjonarnych II stopnia studentów kontynuujących je w kolejnych semestrach (III i kolejne semestry) na kierunkach Elektrotechnika i Zarządzanie (102 osoby), a więc ok 4% ogółu wszystkich studentów Politechniki.
- [27] Zmiany wysokości czesnego (wyższe czesne w kolejnym roku akademickim niż obowiązujące zgodnie z zarządzeniem rektora z roku przyjęcia na studia) wprowadzane zarządzeniami rektora mogły dotyczyć wszystkich studentów rozpoczynających naukę w roku akademickim 2022/2023 na studiach niestacjonarnych I stopnia i kontynuujących je w kolejnych semestrach (III i kolejne semestry) na kierunkach: Elektrotechnika i Zarządzanie (96 osób), a na studiach niestacjonarnych II stopnia studentów kontynuujących je w kolejnych semestrach (III i kolejne semestry) na kierunkach Elektrotechnika i Informatyka (91 osób), a więc ok 2,6% ogółu wszystkich studentów Politechniki.
- [28] Politechnika od roku akademickiego 2023/2024 wprowadziła nowy jednolity wzór „Umowa o warunkach pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne od studentów studiów niestacjonarnych prowadzonych w języku polskim” na wszystkich kierunkach niestacjonarnych

I i II stopnia Politechniki Lubelskiej, regulujący zasady i wysokość pobieranych od studentów opłat za usługi edukacyjne.

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z dnia 30 lipca 2024 r., Karta: 50.;

- [29] W treści umowy stosowanej od roku akademickiego 2023/2024, którą zawierali studenci z Politechniką zostało zawarte postanowienie o treści: „Wysokość opłat za świadczone przez Uczelnię usługi edukacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, określa odrębne zarządzenie rektora obowiązujące w roku akademickim w którym są świadczone te usługi.” (§ 3 ust. 2).

Dowód: Stosowany od roku akademickiego 2023/2024 przez Politechnikę Lubelską wzór „Umowa o warunkach pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne od studentów studiów niestacjonarnych prowadzonych w języku polskim”, Karty: 52-53.;

- [30] Na studiach niestacjonarnych prowadzonych przez Politechnikę studenci kontynuujący naukę obciążani są za kolejne semestry (trzeci i kolejne) opłatami, które wchodzi w życie w związku z nowym zarządzeniem rektora wprowadzonym na kolejny rok akademicki, a nie takimi jakie obowiązywały za te semestry (trzeci i kolejne) zgodnie z zarządzeniem rektora w roku ich przyjęcia na studia na danym kierunku. Taka praktyka Uczelni trwa co najmniej od 1 października 2021 r.

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z dnia 14 lipca 2023 r., Karta: 38.;

- [31] Politechnika Lubelska w 2024 r. osiągnęła obrót w wysokości: [xxx] zł.

Dowód: rachunek zysków i strat Politechniki Lubelskiej, Karta: 100.;

Stanowisko Uczelni:

- [32] Politechnika nie zgodziła się z zarzutem sformułowanym w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania. Uczelnia stwierdziła, że „Nie jest prawdą, że w załącznikach do zarządzeń wydawanych corocznie przez Rektora Politechniki Lubelskiej w sprawie opłat za usługi edukacyjne (...) wyszczególnione są wysokości opłat za każdy kolejny semestr kierunków studiów, który prowadzony jest w danym roku nabór (...) w załącznikach ustala się wysokość opłat dla rozpoczynających studia (I i II semestr) oraz podaje się wysokość opłat jakie zostały ustalone wcześniej dla kontynuujących studia (III i nast. semestry) (...) na wszystkich kierunkach studiów niestacjonarnych prowadzonych przez Politechnikę Lubelską studenci kontynuujący naukę są obciążani za kolejne semestry opłatami, które nie są wyższe od opłat jakie obowiązywały w roku ich przyjęcia na studia.”

Dowód: pismo Politechniki Lubelskiej z dnia 16 kwietnia 2025 r., Karta: 84 i 85.;

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Interes publicznoprawny

- [33] Stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy okik, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa UOKiK jest prowadzona w interesie publicznym. Podejmowane przez organ ochrony konsumentów działania mają na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe

funkcjonowanie. Naruszenie interesu publicznego stanowi podstawę do rozstrzygnięcia przez organ ochrony konsumentów sprawy w oparciu o przepisy ustawy okik.

- [34] Rozpatrywana sprawa ma w ocenie Prezesa UOKiK charakter publiczny, ponieważ wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy zawarli z Uczelnią umowę o warunkach odpłatności za studia. Wskazać należy, że Uczelnia kieruje swoją ofertę edukacyjną do nieokreślonego kręgu adresatów. Zatem w niniejszej sprawie uzasadnione było podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów. W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż do oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy zastosowanie mają przepisy w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a dotyczące jej postępowanie jest prowadzone w interesie publicznym.
- [35] Art. 70 ust. 5 Konstytucji RP, którego emanacją jest art. 9 ust. 2 pswin, stanowi zasadę autonomiczności uczelni, zgodnie z którą uczelnia jest autonomiczna na zasadach określonych w ustawie. Zgodnie z art. 9 ust. 5 pswin organy władzy publicznej mogą podejmować rozstrzygnięcia dotyczące uczelni tylko w przypadkach, gdy taka możliwość przewidziana jest w ustawie. Zgodnie z art. 31 pkt. 1 ustawy okik do zakresu działania Prezesa Urzędu należy sprawowanie kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów ustawy. Należy więc stwierdzić, że istnieje ustawowa podstawa prawna do oceny zgodności działania Politechniki z normą prawną wskazaną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy okik.

Naruszenie art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

- [36] Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy okik zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Jednocześnie, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 2 w/w ustawy, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy.
- [37] Stwierdzenie przez Prezesa Urzędu stosowania przez Uczelnię praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wymaga zatem stwierdzenia łącznego zaistnienia następujących przesłanek:
- 1) kwestionowane zachowania są działaniami przedsiębiorcy,
 - 2) zachowania te są sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
 - 3) zachowania te naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

Dla uznania, że Uczelnia stosuje zakazaną przez ustawę okik praktykę niezbędne jest stwierdzenie, że jej zachowanie jest sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami i jednocześnie narusza zbiorowy interes konsumentów.

1) Status przedsiębiorcy

- [38] Zakaz stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów adresowany jest do przedsiębiorców. Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy okik pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć m. in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480), czyli osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonującą działalność gospodarczą (art. 4 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców), a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność

prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów w/w ustawy Prawo przedsiębiorców.

- [39] Zgodnie z przepisami pswin w brzmieniu obowiązującym od 2011 r. do chwili obecnej Uczelnia posiada osobowość prawną (art. 9 ust. 1) oraz prowadzi między innymi działalność dydaktyczną (prowadzenie kształcenia na studiach oraz na studiach podyplomowych lub innych formach kształcenia), naukową, badawczą, doświadczalną (art. 11).
- [40] W kontekście definicji przedsiębiorcy zawartej w ustawie Prawie przedsiębiorców zauważyć należy, że art. 425 pswin w brzmieniu obowiązującym od 2011 r. do chwili obecnej zastrzega, że wykonywanie przez uczelnię zadań, o których mowa w art. 11 (a więc m.in. prowadzenie kształcenia na studiach), oraz prowadzenie działalności sportowej, rehabilitacyjnej lub diagnostycznej nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców. To zaś oznacza, że do wymienionych rodzajów działalności nie będą miały zastosowania wynikające z tej ustawy zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej i zasady kontroli tej działalności. Nie można na tej podstawie zaś przyjąć, że uczelnie w zakresie wymienionej w tym przepisie działalności nie mogą być przedsiębiorcami w rozumieniu innych przepisów prawa, w sytuacji, gdy działalność ta jest wykonywana odpłatnie oraz spełnia przesłanki typowe dla działalności gospodarczej, a więc jest wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Dodatkowo należy podkreślić, że Uczelnia kieruje swoją ofertę edukacyjną do nieograniczonego kręgu adresatów, uczestnicząc w obrocie gospodarczym i otrzymując wynagrodzenie za swoje świadczenia (studia niestacjonarne).
- [41] Ponadto ustawa okik wskazuje, że za przedsiębiorcę uważa się nie tylko przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy Prawo przedsiębiorców, ale także m.in. osobę prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców, do której to, szeroko rozumianej kategorii przedsiębiorców, zaliczyć należy Uczelnię w zakresie w jakim organizuje i świadczy usługi edukacyjne, które ze względu na ich charakter i przydatność ukierunkowane są na zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczeństwa w zakresie edukacji, a więc właśnie usługi o charakterze użyteczności publicznej.
- [42] Bez znaczenia dla statusu przedsiębiorcy jest to, czy wykonywanie działalności gospodarczej jest jedynym obszarem działalności podmiotu i czy jest to jego działalność podstawowa. Działalność gospodarczą mogą prowadzić także podmioty, których głównym celem nie jest działalność zarobkowa (por. wyr. NSA z 15.9.2005 r., FSK 2643/04, Legalis), a brak ukierunkowania działalności na osiągnięcie zysku nie przesądza w sensie negatywnym o gospodarczym charakterze działalności (wyr. WSA w Gliwicach z 7.4.2008 r., IV SA/Gl 1157/07, Legalis).
- [43] Z powyższych względów uznać należy, iż Uczelnia jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy okik, a tym samym obowiązują ją nakazy i zakazy zamieszczone w ustawie okik.

2) Sprzeczność zachowania przedsiębiorcy z prawem

- [44] Na gruncie ustawy okik sankcjonowane jest zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami. Sprzeczność z prawem działania lub zaniechania przedsiębiorcy może być ujmowana jako zachowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa stanowionego. Do uznania sprzeczności z prawem nie ma konieczności wykazywania winy

przedsiębiorcy, w tym winy umyślnej bądź świadomości naruszenia przez niego przepisów prawa.

- [45] W niniejszej sprawie, w świetle sformułowanego zarzutu, rozważenia wymagało zatem, czy zachowanie Uczelni było zgodne czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego, a dla stwierdzenia powyższego bez znaczenia pozostaje strona podmiotowa czynu.
- [46] Ustawodawca w art. 24 ust. 2 ustawy okik nie wskazuje konkretnie, jakiego rodzaju sprzeczność z prawem zachowania przedsiębiorcy stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Z tego względu, przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu jest wykazanie, że w ustalonym stanie faktycznym Uczelnia dopuściła się naruszenia przepisów art. 80 ust. 3 w zw. z art. 80 ust. 2 pswin.
- [47] W okresie od 1 października 2018 r. do 5 września 2023 r. treść przepisu art. 80 ust. 3 pswin brzmiała następująco:

„Do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na studia na dany rok akademicki uczelnia nie może zwiększyć wysokości ustalonych dla nich opłat ani wprowadzić nowych opłat. Nie dotyczy to zwiększania wysokości opłat za prowadzenie zajęć nieobjętych programem studiów oraz za korzystanie z domów studenckich i stołówek studenckich.”

Z dniem 6 września 2023 r. brzmienie wskazanego przepisu zmieniło się na następujące:

„Do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na studia na dany rok akademicki uczelnia nie może wprowadzić dla nich nowych opłat, a zwiększenia wysokości opłat, o których mowa w ust. 2, może dokonać raz w roku akademickim i nie więcej niż o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym, ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672), łącznie nie więcej niż o 30% wysokości tych opłat. Nie dotyczy to zwiększania wysokości opłat za prowadzenie zajęć nieobjętych programem studiów oraz za korzystanie z domów studenckich i stołówek studenckich.”

- [48] Zgodnie z treścią art. 80 ust. 2 pswin uczelnia przed rozpoczęciem rekrutacji ustala opłaty pobierane od studentów oraz ich wysokość. Ustalenie opłat wymaga zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego. Powołany artykuł obowiązuje w tym brzmieniu od 1 października 2018 r., tj. od wejścia w życie pswin, i nie ulegał zmianom. Zgodnie z brzmieniem powołanego przepisu opłaty pobierane od studentów nie mogą być ustalone przez zastosowanie art. 358¹ § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, dalej jako: kc), ponieważ ich wysokość ma być znana przed rozpoczęciem rekrutacji, a więc na długo wcześniej, niż moment zawarcia umowy z uczelnią. Tym samym nie jest możliwe ustalenie wysokości świadczenia należnego od studenta na rzecz Uczelni w przyszłości. Powołany przepis służy nie tylko ocenie możliwości sfinansowania studiów przez studenta, ale porównania między sobą dostępnych ofert uczelni.
- [49] Zgodnie z art. 56 kc czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współzycia społecznego i z ustalonych zwyczajów. Art. 58 § 1 kc stanowi, że czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek,

w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy, natomiast § 3 powołanego przepisu, że jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

- [50] Przez ustawę należy rozumieć normy prawne mieszczące się w zawartym w art. 87 Konstytucji RP katalogu źródeł prawa, a normy bezwzględnie obowiązujące kształtują skutki czynności prawnej nawet wbrew odmiennej woli stron wyrażonej w oświadczeniach woli¹. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są więc: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia, a także na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego. Warunkiem wejścia w życie ustaw jest ich ogłoszenie (art. 88 ust. 1 Konstytucji RP).
- [51] Bezwzględny charakter normy prawnej art. 80 ust. 3 pswin w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2018 do 5 września 2023 r. wynikał z wykluczenia przez ustawodawcę odmiennego ukształtowania przez strony stosunku prawnego (kategoryczne sformułowanie: „uczelnia nie może zwiększyć”). Ponadto, w orzecznictwie jako przepisy bezwzględnie wiążące kwalifikowane są przepisy, których treść jest wyrazem zasady moralnej, wyraża intencję ochrony porządku publicznego lub realizuje istotny cel społeczno-gospodarczy. Jak stwierdził SN w wyroku z dnia 20 marca 2014 r.: „*Jako ius cogens traktować należy nie tylko te przepisy, z których redakcji wyraźnie wynika ich bezwzględnie obowiązujący charakter, lecz także te, których treść jest wyrazem zasady moralnej, wyraża intencję ochrony porządku publicznego lub odzwierciedla istotny cel społeczno-gospodarczy. Cel umowy sprzeczny z prawem nie musi być celem wspólnym dla obu stron, wystarczy, że do jego osiągnięcia dąży jedna ze stron umowy, a druga jest tego świadoma lub - biorąc pod uwagę okoliczności zawarcia umowy oraz jej treść - powinna być świadoma*”².
- [52] Wejście w życie ustawy pswin w dniu 1 października 2018 r. wprowadziło szereg norm o charakterze gwarancyjnym dla studentów, dotyczących ponoszonych opłat za usługi edukacyjne, zarówno na uczelniach publicznych jak i niepublicznych. Po pierwsze, wysokość opłat za usługi edukacyjne nie mogła przekroczyć kosztów niezbędnych do utworzenia i prowadzenia studiów oraz przygotowania i wdrażania strategii uczelni, po drugie uczelnia przed rozpoczęciem rekrutacji powinna ustalić opłaty pobierane od studentów oraz ich wysokość, która wymagała zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego, a po trzecie do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na dany rok akademicki uczelnia nie mogła zwiększyć wysokości ustalonych dla nich opłat ani wprowadzić nowych opłat. Nie dotyczyło to zwiększania wysokości opłat za prowadzenie zajęć nieobjętych programem studiów oraz za korzystanie z domów studenckich i stołówek studenckich.
- [53] Przede wszystkim ustawa pswin przewidziała normę dotyczącą stałości wysokości ustalonych opłat za usługi edukacyjne w zakresie opłat za usługi edukacyjne objęte programem studiów. Jak wskazano w uzasadnieniu projektu pswin³: „(...) Wśród szczególnie istotnych, nowych gwarancji praw studenta należy wskazać obowiązek ustalenia przez uczelnię opłat

¹ por. Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2014-01-23 II CSK 251/13 (numer 924851)

² Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 20 marca 2014 r., sygn. II CSK 290/13.

³ Uzasadnienie rządowego projektu ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, druk nr 2446, data pisma: 2018-04-05

pobieranych od studentów oraz ich wysokości przed rozpoczęciem rekrutacji. Do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na studia w ramach konkretnej rekrutacji, uczelnia nie będzie mogła zwiększyć dla nich wysokości opłat ani wprowadzić nowych opłat, przy czym nie będzie to dotyczyło opłat za zajęcia nieobjęte programem studiów oraz za korzystanie z domów studenckich i stołówek studenckich. Uczelnia będzie zobowiązana zamieścić informację o wysokości i rodzaju opłat w BIP na swojej stronie podmiotowej”. Uprawnione jest więc stwierdzenie, że **bezwzględny charakter normy prawnej, która gwarantowała studentom niezmiennosc ustalonych opłat za studia, wynikał z brzmienia przepisu, wyrażającego intencję realizacji istotnego celu społeczno-gospodarczego, jakim jest możliwie najszersza dostępność do szkolnictwa wyższego oraz ochrona praw ekonomicznych studentów.**

- [54] W takim stanie prawnym środowisko nauki prawa przedstawiało jednolitą opinię o braku możliwości podniesienia opłat dla studentów już studiujących oraz formułowało postulaty wprowadzenia do omawianego przepisu klauzuli waloryzacyjnej w związku z rosnącą inflacją⁴. Natomiast dopiero sytuacja gospodarcza skłoniła ustawodawcę do zmiany stanu prawnego⁵.
- [55] W konsekwencji 6 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1672), nadająca art. 80 ust. 3 pswin następujące brzmienie: „Do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na studia na dany rok akademicki uczelnia nie może wprowadzić dla nich nowych opłat, a zwiększenia wysokości opłat, o których mowa w ust. 2, może dokonać raz w roku akademickim i nie więcej niż o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym, ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672), łącznie nie więcej niż o 30% wysokości tych opłat. Nie dotyczy to zwiększania wysokości opłat za prowadzenie zajęć nieobjętych programem studiów oraz za korzystanie z domów studenckich i stołówek studenckich” (art. 13 ustawy zmieniającej). Art. 30 powołanej ustawy stanowi, że przepis art. 80 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy zmienianej w art. 13 w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą stosuje się do opłat pobieranych od osób, które zostały przyjęte na pierwszy rok studiów, począwszy od roku akademickiego 2023/2024. Należy więc uznać, że *a contrario* przepisu nie stosuje się wobec studentów, którzy zostali przyjęci na pierwszy rok studiów w latach wcześniejszych. Tym samym zmiana brzmienia przepisu art. 80 ust. 3 nie objęła studentów, którzy kontynuowali naukę na wyższych latach studiów w roku 2023/2024.

⁴ Art. 80 PrSzkołWyżN red. Jakubowski 2023, wyd. 1/Leszczyński

⁵ Uzasadnienie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela, ustawy o instytucjach badawczych, ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw, druk nr 3302, data pisma: 2023-05-19 „(...) Konieczność wprowadzenia możliwości waloryzacji opłat za studia wynika z bieżącej sytuacji ekonomicznej, w szczególności z aktualnego wskaźnika inflacji, którego przy tworzeniu pierwotnych przepisów nie można było przewidzieć. Jednocześnie w projekcie, w celu przeciwdziałania nadmiernemu wzrostowi opłat, zaproponowano by podwyższenie opłat mogło mieć miejsce raz w roku akademickim i było nie większe niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni.”

- [56] Jak ustalono, Uczelnia co najmniej od roku akademickiego 2021/2022 do końca roku akademickiego 2022/2023 zawierała ze studentami umowy o warunkach pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych w języku polskim zgodnie z jednolitym wzorcem. W treści w/w umów znajdowało się postanowienie o treści wskazującej, że wysokość opłat za świadczone przez Uczelnię usługi edukacyjne, o których mowa w ust. 1, określa załącznik do tejże umowy.
- [57] Jednocześnie w treści w/w umów nie wskazywano właściwego zarządzenia rektora, z którego pochodzi wyciąg, określający wysokość ponoszonych przez studenta opłat za usługi edukacyjne. Załącznikiem do w/w umów była jedynie tabela zatytułowana: „Wysokość opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia” w przypadku studiów I stopnia lub „Wysokość opłat za usługi edukacyjne na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia” w przypadku studiów II stopnia, w której wyszczególniono opłaty za poszczególne semestry danego kierunku studiów (por. akapity 17 i 20 niniejszej decyzji).
- [58] Jak wynika z poczynionych ustaleń, ze studentami, którzy kontynuowali naukę w następnych latach (semestry trzeci i kolejne), Uczelnia nie zawierała kolejnych (nowych) umów regulujących zasady i wysokość pobieranych opłat. Jediną informacją o wysokości ponoszonych przez studentów opłat za usługi edukacyjne w trakcie trwania całych studiów niestacjonarnych były tabele załączone do podpisywanych przez nich umów przed rozpoczęciem studiów.
- [59] W przypadku gdy w kolejnym roku akademickim zarządzeniem rektora wprowadzono wyższe opłaty za usługi edukacyjne dla poszczególnych kierunków studiów, student był obciążany tą wyższą opłatą. Uznać zatem należy, że Politechnika pobierała wyższe opłaty za kolejne okresy kształcenia (semestry trzeci i kolejne) niż te, które obowiązywały w momencie rozpoczynania przez konsumentów studiów niestacjonarnych.
- [60] Biorąc powyższe pod uwagę, w opinii Prezesa Urzędu, bezzasadny pozostaje argument Uczelni, że „na wszystkich kierunkach studiów niestacjonarnych prowadzonych przez Politechnikę Lubelską studenci kontynuujący naukę są obciążani za kolejne semestry opłatami, które nie są wyższe od opłat jakie obowiązywały w roku ich przyjęcia na studia”, ponieważ jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego opisanego w akapitach 17-24 uzasadnienia niniejszej decyzji, studenci byli obciążani wyższymi opłatami, niż te wynikające z rozporządzenia rektora obowiązującego w momencie podpisania przez nich umowy, czyli przed rozpoczęciem przez nich studiów.
- [61] Nie sposób także zgodzić się z wyjaśnieniami Uczelni, iż studenci podpisujący umowę z Uczelnią otrzymywali informację (wyciąg z zarządzenia rektora), w której wskazane były opłaty za pierwsze dwa semestry, a opłaty za kolejne semestry (trzeci i kolejne) dotyczyły studentów lat poprzednich. Podpisując umowę student otrzymywał informacje o wysokości opłat obowiązujących na wybranym przez siebie kierunku studiów, przez cały okres ich trwania. Natomiast praktyka Politechniki była taka, że studenci kontynuujący naukę na kolejnych semestrach byli obciążani za te semestry wyższymi opłatami niż wskazane im przed rozpoczęciem nauki, zgodnymi z nowym zarządzeniem rektora obowiązującym w nowym roku akademickim.
- [62] W tym miejscu w szczególności należy zwrócić uwagę na gwarancyjny charakter normy pswin o zakazie zwiększania ustalonych opłat, która ma za zadanie ochronę ekonomicznych praw studentów. Możliwość oceny przed podjęciem studiów możliwości zapłaty za czesne w kolejnych latach jest dla studentów kluczowa, bowiem uznanie przez studenta, że nie będzie mógł on opłacić czesnego w kolejnych latach, wpłynie na jego decyzje odnośnie: zawarcia umowy

z konkretną uczelnią lub poszukiwania możliwości odbycia studiów na innej uczelni, oszacowania swojej możliwości skorzystania z pożyczek i kredytów konsumenckich, poszukiwania źródeł dodatkowego zarobkowania itp., a więc szeregu istotnych życiowych decyzji. Co ważne, utrata możliwości zapłaty za studia i konieczność rezygnacji z nich, oznacza dla studenta, że pomimo pobierania nauki na kilku semestrach bądź latach nie będzie on dysponował tytułem naukowym bądź zawodowym, co w większości przypadków jest głównym celem podjęcia studiów. Tym samym podwyższanie przez Uczelnię wysokości chesnego w kolejnych latach, rodzi po stronie studenta ryzyko, że całe przedsięwzięcie, jakim jest dla niego podjęcie studiów, może nie przynieść spodziewanego efektu - w postaci ich ukończenia - z powodów ekonomicznych.

- [63] Wprowadzając możliwość waloryzacji opłat za usługi edukacyjne od roku 2023/2024 dla studentów rozpoczynających studia w tym roku akademickim i kolejnych, Ustawodawca zabezpieczył interesy uczelni wyższych wobec zmieniającej się sytuacji ekonomicznej. Jednocześnie zmiana prawa, która nie objęła studentów już studiujących na wyższych latach, potwierdziła zasadę wyrażoną w art. 80 ust. 3 pswin, że opłaty za usługi edukacyjne, które powinny być niezienne w trakcie trwania studiów, jedynie wyjątkowo mogą ulegać zmianie z przyczyn wskazanych w teźże ustawie, w granicach określonych przepisem.
- [64] Zdaniem Prezesa Urzędu z treści w/w art. 80 ust. 3 pswin, w brzmieniu obowiązującym do dnia 5 września 2023 r., jasno wynika, iż do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na dany rok akademicki uczelnia nie może zwiększyć wysokości ustalonych wcześniej dla nich opłat ani wprowadzić nowych opłat. Jak wskazuje w swoim komentarzu dr A. Jakubowski: „*Aby kandydaci na studia mogli świadomie z finansowego punktu widzenia podjąć decyzję o wzięciu udziału w postępowaniu o przyjęcie na studia, konieczne jest, aby znany był przed rozpoczęciem rekrutacji zarówno katalog opłat, które będą pobierane od studentów, jak i ich wysokość. Taką teź decyzję podjął ustawodawca.*”⁶ i dalej: „*Kolejnym przejawem gwarancyjności względem studentów komentowanego przepisu jest jego ust. 3, który uniemożliwia zwiększanie wysokości opłat oraz wprowadzanie nowych opłat dla studentów przyjętych na studia rozpoczynające się w danym roku akademickim. Nie ma zatem przeciwwskazań do obniżania wcześniej ustalonych opłat*”⁷.
- [65] Biorąc pod uwagę to, że kwestionowane zachowanie Politechniki miało miejsce co najmniej od 2021 roku (czyli przed wejściem w życie w/w zmiany ustawy prawo o szkolnictwie wyższym), zmiana treści art. 80 ust. 3 pswin nie ma wpływu na ocenę prawną zarzutu wskazanego w treści sentencji niniejszego postanowienia wobec osób, które zostały przyjęte na pierwszy rok studiów przed rokiem akademickim 2023/2024.
- [66] Mając na względzie powyższe, należy stwierdzić, że zwiększanie przez Uczelnię opłat za usługi edukacyjne dla studentów, którzy zawarli z nią umowę o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych i rozpoczęli pierwszy rok studiów w latach akademickich 2021/2022 oraz 2022/2023, a następnie kontynuowali naukę na studiach w kolejnych latach akademickich, jest działaniem niezgodnym z brzmieniem art. 80 ust. 3 pswin w zw. z art. 80 ust. 2 i tym samym jest działaniem bezprawnym.

3) Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów:

- [67] Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 kwietnia 2008 r. (sygn. akt III SK 27/07) wyjaśnił, że gramatyczna wykładnia pojęcia zbiorowy interes konsumentów prowadzi do wniosku, że

⁶ Art. 80 PrSzkolWyżN red. Jakubowski 2023, wyd. 1/Leszczyński

⁷ Ibidem

chodzi o zachowanie przedsiębiorcy, które godzi w interesy grupy osób stanowiących określony zbiór. Rezultaty tej wykładni modyfikuje zastrzeżenie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma interesów indywidualnych. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przy konstruowaniu pojęcia „zbiorowy interes konsumentów” nie można opierać się tylko i wyłącznie na tym, czy oceniana praktyka skierowana jest do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Zdaniem Sądu, wystarczające powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Sąd Najwyższy uznał, że *praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest (...) takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy.*

- [68] Dla wystąpienia w/w przesłanki istotne jest zatem ustalenie, że działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego, konkretnego adresata. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym możliwość (choćby tylko potencjalna) wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może przy tym polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. Nie jest tym samym konieczne, aby którykolwiek z konsumentów został dotknięty skutkami stosowanych przez przedsiębiorcę praktyk. Wystarczająca jest choćby potencjalna możliwość wystąpienia negatywnych skutków praktyki wobec nieograniczonej liczby konsumentów.
- [69] W niniejszej sprawie naruszenie interesów dotyczy potencjalnie niemożliwej do określenia z góry liczby konsumentów - studentów. Praktyka stosowana przez Uczelnię odnosiła się bowiem do wszystkich konsumentów, którzy zawarli lub mogliby zawrzeć z nią umowę o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych i kontynuujących te studia. Zgodnie z postanowieniami § 3 pkt 1-4 Statutu Politechniki Lubelskiej wprowadzonego Uchwałą Nr 4/2024/I Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 18 stycznia 2024 r.: „Politechnika prowadzi studia, studia podyplomowe, kursy dokształcające oraz szkolenia. Politechnika kształci doktorantów w ramach co najmniej jednej szkoły doktorskiej. W Politechnice prowadzone są studia stacjonarne i niestacjonarne - podstawową formą są studia stacjonarne. Wykłady w Politechnice są otwarte”. Natomiast w § 68 pkt 1 i 2 w/w Statutu, „Studia w Politechnice Lubelskiej są prowadzone jako studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie oraz studia podyplomowe. Studia są prowadzone jako stacjonarne lub niestacjonarne, przy czym w Uczelni studentów stacjonarnych nie może być mniej aniżeli niestacjonarnych”. Należy zatem przyjąć, że oferta studiów niestacjonarnych kierowana jest do nieograniczonego kręgu adresatów.
- [70] Zachowanie Politechniki narusza ekonomiczne i pozaekonomiczne interesy konsumentów - studentów studiów niestacjonarnych.
- [71] Pobieranie od konsumentów wyższych opłat za kolejne semestry studiów niestacjonarnych, niż te wskazane w momencie zawierania umowy o świadczenie usług edukacyjnych, narusza ich interesy ekonomiczne. Taką ocenę potwierdza fakt, że w celu kontynuacji nauki i chęci zakończenia studiów studenci byli zmuszeni do poniesienia wyższych kosztów, o których nie wiedzieli podpisując umowę z Uczelnią.

- [72] Ponadto praktyka Uczelni narusza zbiorowe interesy konsumentów w aspekcie pozaekonomicznym, tj. pozbawia konsumentów pewności co do możliwości kontynuowania i ukończenia studiów. W przypadku wprowadzania przez Politechnikę zmian wysokości opłat konsumenci mogą nie sprostać wymaganiom finansowym Uczelni i przez to być zmuszeni do rezygnacji z kontynuacji dalszego studiowania.
- [73] Interes konsumentów należy rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę jako zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. Pod tym pojęciem należy rozumieć stricte ekonomiczne interesy konsumentów (o wymiarze majątkowym) oraz prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom możliwość dokonywania transakcji przy całkowitym zrozumieniu, jaki jest ich rzeczywisty sens ekonomiczny i prawny na etapie przedkontraktowym i w czasie wykonywania umowy. Nie ma zatem wątpliwości, że swoimi działaniami Politechnika naruszyła zbiorowe interesy konsumentów.
- [74] W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji decyzji.

Nażalenie obowiązku usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów (pkt II sentencji decyzji)

- [75] Stosownie do art. 26 ust. 2 ustawy oik, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji. Katalog środków usunięcia trwających skutków naruszenia jest przykładowy i otwarty, z związku z czym Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę także inne niż wymienione w ustawie środki usunięcia trwających skutków naruszenia.
- [76] W niniejszej sprawie Prezes Urzędu zdecydował, że w celu usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, konieczne jest zobowiązanie Politechniki Lubelskiej do zwrotu konsumentom części opłat z tytułu czesnego, wynikających z nieuprawnionego ich pobierania. Wynikiem stosowania przez Politechnikę praktyki stwierdzonej w pkt. I sentencji niniejszej decyzji jest bowiem określony skutek w sferze interesów majątkowych konsumentów. Dlatego też, poza nakazem zaprzestania stosowania stwierdzonej praktyki, konieczne jest przywrócenie stanu, jaki by istniał, gdyby Politechnika nie stosowała nieuprawnionego zwiększania wysokości czesnego za studia. Z tego też względu konieczne jest nałożenie na Politechnikę obowiązku, który ma na celu usunięcie trwających skutków stosowania tej praktyki.
- [77] Odbiorcami działań Uczelni wynikających z pkt. I sentencji decyzji są konsumenci, którzy zawarli z Politechniką Lubelską umowę o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych i rozpoczęli pierwszy rok studiów w latach akademickich 2021/2022 oraz 2022/2023, a następnie kontynuowali naukę na studiach w kolejnych latach akademickich i którym zmieniono w sposób nieuprawniony wysokość czesnego.
- [78] Okres, przez jaki ww. konsumenci byli lub nadal są zobowiązani do regulowania należności w zwiększonej wysokości i tę należność faktycznie uiszcili lub nadal uiszczają, może być zróżnicowany i zależny od indywidualnej sytuacji każdego konsumenta. Niektórzy z nich mogli wypowiedzieć umowę po jednym miesiącu opłacania czesnego za studia w wyższej

wysokości, inni natomiast mogli dokończyć pełen cykl studiów, a w kolejnych latach akademickich mieć ponownie zwiększaną kwotę należnego czesnego. Są też studenci, którzy na dzień wydania niniejszej decyzji w dalszym ciągu ponoszą opłaty w wyższej wysokości, niż obowiązująca w momencie zawarcia umowy z Uczelnią. Kwota, do której uregulowania byli lub są nadal zobowiązani konsumenci, jest zróżnicowana i zależy od takich czynników jak kierunek studiów, wybrany tryb dokonywania płatności czy też okres trwania umowy.

- [79] Z uwagi na konieczność wyeliminowania wyżej wymienionych trwających skutków stosowania praktyki, za najbardziej adekwatny do stwierdzonego naruszenia środek Prezes Urzędu uznał nakazanie Uczelni zwrotu wpłaconych przez konsumentów opłat czesnego w części wynikającej ze zwiększenia czesnego w toku studiów odbywanych przez studentów objętych stwierdzoną praktyką.
- [80] Aby zapewnić skuteczność wywiązania się z obowiązku usunięcia przez Uczelnię skutków stosowania praktyki, niezbędne jest również, aby konsumenci, którzy zostali objęci jej stosowaniem, mogli się o takim obowiązku dowiedzieć. W związku z tym Prezes Urzędu zdecydował o skierowaniu do konsumentów, którzy zostali objęci stwierdzoną w pkt. I sentencji decyzji praktyką, w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, komunikacji indywidualnej o treści wskazanej w sentencji decyzji. W ramach niej konsumenci są proszeni o podanie numeru rachunku bankowego potrzebnego do dokonania przysporzenia konsumenckiego w postaci zwrotu części opłat dokonanych tytułem czesnego, wynikających z nieuprawnionego zwiększania jego wysokości w toku studiów. Do konsumentów, którzy nie zareagują na w/w komunikację, zostanie ponadto wysłane przypomnienie o możliwości ubiegania się o zwrot, o treści wskazanej w sentencji niniejszej decyzji.
- [81] Nałożone środki, w ocenie Prezesa Urzędu, pozostają w korelacji do przypisanego Uczelni naruszenia i zmierzają do usunięcia trwających skutków naruszenia, a także pozwolą zrealizować cele informacyjne decyzji. Zwrot części wysokości czesnego wynikającej z nieuprawnionego zwiększenia jego wysokości w toku studiów zmierza bezpośrednio do usunięcia finansowych skutków naruszenia, do czego uprawnia literalna treść przepisu art. 26 ust 2 uokik. Środki usunięcia trwających skutków naruszenia nałożone w niniejszej decyzji są bezpośrednio związane z nakładami finansowymi, jakie ponieśli poszczególni konsument w związku z bezprawną praktyką.
- [82] Należności w postaci zwrotu opłat ponoszonych tytułem zwiększonej wysokości czesnego nie są należnościami cywilnoprawnymi w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568; dalej: kpc) i jako takie nie są nienależnymi świadczeniami lub jakąkolwiek inną należnością, której podstawą jest *causa* wynikająca z kodeksu cywilnego. *Causa* ta to bowiem przywrócenie stanu sprzed naruszenia, czy też usunięcie trwających skutków naruszenia, których istota została wyrażona w art. 26 ust. 2 uokik. Rekompensaty publiczne, jako że poprawiają indywidualną sytuację konsumenta, rekompensują straty konsumenckie. W odróżnieniu zatem od zakazu stosowania praktyki, który oddziałuje na przyszłość, rekompensata publiczna ma na celu działanie wstecz, mając charakter restytucyjny, przez co bezpośrednio przekłada się na sytuację konsumenta i skutki (zarówno ekonomiczne, jak i pozaekonomiczne), jakie względem niego wywołała kwestionowana praktyka przedsiębiorcy.

średni kurs euro ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2025 r., tj. 4,2267 zł, kwota ta stanowi [xxx] euro (stosownie do art. 5 ustawy okik, przeliczenie wartości euro oraz innych walut obcych na złote oraz wartości złotego na euro jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary). Obrót Uczelni w 2024 r. jest więc wyższy niż równowartość 100.000 euro, co skutkuje zastosowaniem przy nałożeniu na Uczelnię kary pieniężnej art. 106 ust. 1 ustawy okik.

- [89] Stosownie do art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy okik warunkiem nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w tym przepisie, jest przynajmniej nieumyślne naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy. W związku z powyższym przy nakładaniu kary pieniężnej Prezes Urzędu bierze pod uwagę konieczność ustalenia, czy naruszenie dokonane było umyślnie, czy nieumyślnie. Nieumyślność określa pułap minimalnego natężenia podmiotowych okoliczności naruszenia, które wymagane jest do nałożenia kary pieniężnej. Zatem kara pieniężna uregulowana w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy okik może być nałożona wyłącznie w przypadku, gdy do naruszenia określonych w nim zakazów doszło albo w sposób umyślny albo nieumyślny. Mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy Prezes Urzędu stwierdził, że stosując zarzucaną praktykę, Politechnika działała nieumyślnie, co w konsekwencji skutkuje wypełnieniem przesłanki z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy okik, umożliwiającej nałożenie kary pieniężnej.
- [90] Następnie należy zwrócić uwagę, że przepisy ustawy okik nie określają jakichkolwiek przesłanek, od których uzależnione byłoby podjęcie decyzji o nałożeniu kary. Ustawodawca wskazał jedynie w art. 111 ustawy okik te okoliczności, które Prezes Urzędu ma obowiązek uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej. Są to w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także: okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia i działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia (art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy okik).
- [91] Ustalając wysokość kar pieniężnych Prezes Urzędu bierze również pod uwagę okoliczności łagodzące oraz obciążające, które wystąpiły w sprawie. Zgodnie z art. 111 ust. 3 pkt 2 ustawy okik, okolicznościami łagodzącymi są w szczególności: dobrowolne usunięcie skutków naruszenia, zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu, podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków oraz współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania. Wśród zamkniętego katalogu okoliczności obciążających art. 111 ust. 4 pkt 2 ustawy okik wymienia: znaczny zasięg terytorialny naruszenia lub jego skutków, znaczne korzyści uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z dokonaniem naruszeniem, dokonanie uprzednio podobnego naruszenia oraz umyślność naruszenia.
- [92] Uwzględniając powyższe, wymierzając karę pieniężną w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu w pierwszej kolejności ustalił kwotę bazową kary. W tym celu wziął pod uwagę charakter stwierdzonego naruszenia i jego skutki rynkowe, tj. okres, stopień i okoliczności naruszenia przepisów ustawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących natury naruszenia i działalności Uczelni, która stanowi przedmiot naruszenia.

- [93] Przede wszystkim w celu ustalenia wymiaru kwoty bazowej Prezes Urzędu wziął pod uwagę, że praktyka stosowana była co najmniej od 2021 r. i trwa obecnie wobec studentów, którzy rozpoczęli pierwszy rok studiów w roku akademickim 2021/2022 oraz 2022/2023. Ma więc ona charakter długotrwały. Praktyka ta (w szczególności jej negatywne skutki ekonomiczne) nie dotyczyła jednak wszystkich kierunków będących w ofercie Uczelni, ale tych, które rzeczywiście rozpoczęły się w danym roku akademickim. Dodatkowo praktyka dotyczyła studentów, którzy rozpoczęli studia niestacjonarnie i kontynuowali je w latach kolejnych na kierunkach, na których opłaty za kolejne semestry były zmieniane zgodnie z wprowadzanym corocznie zarządzeniem rektora. Dotyczyło to więc studentów rozpoczynających naukę w roku akademickim 2021/2022 na studiach I stopnia kierunków Elektrotechnika, Informatyka oraz Finanse i rachunkowość, czyli trzech na pięć faktycznie funkcjonujących kierunków, a w przypadku studiów II stopnia - kierunków Elektrotechnika i Zarządzanie, czyli dwóch na sześć faktycznie funkcjonujących kierunków. Odnośnie zaś konsumentów rozpoczynających naukę na studiach niestacjonarnych w roku akademickim 2022/2023, praktyka ta dotyczyła studentów na kierunkach Elektrotechnika i Zarządzanie, czyli dwóch na sześć faktycznie funkcjonujących kierunków, a w przypadku studiów II stopnia kierunków Elektrotechnika i Informatyka, czyli dwóch na sześć faktycznie funkcjonujących kierunków (por. akapity 22-24 uzasadnienia niniejszej decyzji).
- [94] Oceniając stopień szkodliwości praktyki Uczelni Prezes Urzędu wziął pod uwagę, że naruszyła ona w znacznym stopniu interesy ekonomiczne konsumentów. Przedmiotowa praktyka ujawniała się już na etapie przedkontraktowym wobec konsumentów zainteresowanych podjęciem studiów niestacjonarnych i dokonujących porównania ofert usług edukacyjnych dostępnych na rynku, jednak jej negatywne skutki ekonomiczne występowały na etapie wykonania kontraktu. Studenci, którzy podjęli studia na Politechnice, w kolejnych latach obciążani byli zwiększoną wysokością czesnego, niż wynikało to z zarządzenia rektora obowiązującego w momencie podpisywania umowy z Uczelnią. Zebrane w toku postępowania dowody wskazują, że kwoty te wynosiły nawet kilkaset złotych, np. na studiach niestacjonarnych II stopnia na kierunku Zarządzanie, kwota za III i IV semestr wzrosła z 1750 zł do 2300 zł.
- [95] Jednocześnie Prezes Urzędu uwzględnił, jako okoliczność mającą wpływ na określenie kwoty bazowej w mniejszej wysokości, że działalność Uczelni ukierunkowana jest na zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczeństwa w zakresie edukacji.
- [96] Prezes Urzędu wziął także pod uwagę charakter oferowanych przez Politechnikę usług edukacyjnych, z którymi związana jest praktyka. Wskazać należy, że podjęcie studiów nie należy do decyzji dokonywanych impulsywnie, ale ze względu na szczególny charakter, dokonuje się decyzji o ich podjęciu bardzo rzadko, zazwyczaj raz w życiu, a ze względu na szczególny charakter proponowanej usługi, konsumenci dokonują porównania ofert wielu uczelni, również pod względem kształtowania się wysokości opłat za studia. Podjęcie decyzji o związaniu się umową z konkretną uczelnią jest przemyślane i poprzedza ją analiza dostępnych na rynku ofert. Oferowana usługa ma szczególnie istotną wartość i znaczenie, zwłaszcza w porównaniu do innych produktów czy usług, co do których konsumenci podejmują decyzje rynkowe. Skutki praktyki na etapie wykonania umowy są dotkliwe dla konsumentów i w znacznym stopniu utrudniają wykonanie zobowiązania po stronie konsumenta, a brak możliwości ukończenia całego cyklu studiów z powodów wzrostu ich kosztów w toku trwania, niweczy nakłady finansowe, poświęcony czas i starania poczynione

przez studenta w celu uzyskania formalnego wykształcenia stwierdzonego dyplomem ukończenia studiów.

- [97] Powyższe okoliczności sprawy, a przede wszystkim charakter zarzucanej Uczelni praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, przesądzą o ustaleniu kwoty bazowej na poziomie [xxx] % obrotu osiągniętego przez Uczelnię w 2024 r., tj. 921 000 zł (słownie: dziewięćset dwadzieścia jeden tysięcy złotych), co stanowi ok [xxx] % maksymalnego wymiaru kary.
- [98] W dalszej kolejności Prezes Urzędu stwierdził, że w niniejszej sprawie nie zachodzą okoliczności łagodzące ani okoliczności obciążające.
- [99] W ocenie Prezesa Urzędu, tak wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy okik. Aczkolwiek obiektywnie może wydawać się dość wysoka, to przy ocenie wysokości kary należy brać, co uczynił Prezes UOKiK, to jaki procent kara stanowi w stosunku do obrotu Politechniki osiągniętego w roku poprzedzającym wydanie decyzji. Ten jak już wskazano powyżej wynosi [xxx] % obrotu. A zatem kara została wymierzona w dolnej granicy ustawowej wysokości, która wynosi 10%. Nałożona na Uczelnię kara jest adekwatna do okoliczności, a także okresu, stopnia i skutków rynkowych stwierdzonego naruszenia przepisów ustawy. Kara pełni funkcję represyjną, stanowiąc sankcję i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy oraz prewencyjną, zapobiegającą ponownemu ich naruszeniu przez Uczelnię. Nie bez znaczenia jest również jej walor wychowawczy, odstraszaający innych przedsiębiorców przed stosowaniem praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W ocenie Prezesa Urzędu przede wszystkim negatywne skutki dla interesów ekonomicznych konsumentów opisanej praktyki, ukierunkowanej wprost na zminimalizowanie strat wynikających z inflacji kosztem studentów przesądzą o ustaleniu kary we wskazanej w pkt. III sentencji niniejszej decyzji wysokości. Tak wymierzona kara spełnia wszystkie swoje funkcje.
- [100] Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w pkt. III sentencji decyzji.
- [101] Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy okik, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Koszty postępowania (pkt IV sentencji decyzji)

- [102] Art. 77 ust. 1 ustawy okik przewiduje, że jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia oraz osoba zarządzająca, o której mowa w art. 6a, są obowiązani ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 ustawy okik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.
- [103] Należy zauważyć, że ustawa okik nie zawiera wyczerpujących regulacji dotyczących rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Art. 83 ustawy okik stanowi jednak, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960r.- Kodeks postępowania administracyjnego. Stosownie do art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, jednocześnie z wydaniem decyzji

organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

[104] Do kosztów przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania zaliczono, zgodnie z art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, poniesione koszty doręczenia pism Uczelni w wysokości 70,40 zł (słownie: siedemdziesiąt złotych 40/100).

[105] W/w koszty należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji na podany powyżej rachunek bankowy.

[106] W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie IV sentencji decyzji.

Pouczenia:

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy okik w zw. z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 ze zm.) od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt. IV sentencji decyzji, na podstawie art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 83 i art. 81 ust. 5 ustawy okik w zw. z art. 479³² § 1 i § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, Uczelni przysługuje prawo wniesienia zażalenia do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz.1228 z późn. zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł. Z kolei, zgodnie z art. 32 ust. 2 tej ustawy zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł. Opłatę od odwołania lub zażalenia należy uiścić na rachunek bankowy Sądu Okręgowego w Warszawie albo w kasie tego sądu lub w inny sposób, zgodnie z informacjami podanymi przez Sąd. Na stronie internetowej Sądu Okręgowego w Warszawie oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Sądu dostępne są informacje o: 1) funkcjonujących kasach sądu, w których można uiścić opłatę sądową; 2) możliwych sposobach uiszczania opłat sądowych w formie bezgotówkowej; 3) numerach rachunków bieżących dochodów sądu, na które można dokonywać wpłat.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykáže, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Barbara Pawlak
Dyrektor
Delegatury w Lublinie*

Otrzymuje:

**Politechnika Lubelska
ul. Nadbystrzycka 38D
20-618 Lublin
AE:PL-82221-11919-JDHTG-27**